

במה להגות תורה,
מדע והתיישבות
בשיתוף יש"ע שלנו

פרשת חיי שרה | 1800
כ"ז מר חשוון תשפ"א 14.11.2020

יש"ע
יחידה שומרון וחבל עזה

תנועת ההתיישבות
אמנה

צמת
צומת צוותי מדע ותורה (ע"ר)

שבת בשבתו

בעקבות נגיף הקורונה, לא
יזכו השנה בית ישראל לקחת
חלק במסורת המפוארת
של שבת 'חיי שרה' בחברון.
שנזכה לשנה הבאה בעיר
האבות חברון!

חברון - מערת המכפלה - מנדי הכטמן

14

איך זה להיות 'רב'
בין מחשבה למעשה

12

מעילו של ר' אריה לזין
מסביב לשולחן השבת

8

לדבר אל הלב
נהר יוצא מעדן

תיבת נח, חברון, והסכם אברהם ישי פליישר - מנהל קשרי החוץ של היישוב בחברון

כל אלו מעניקים למערה את חיוניותה ואת תחושת היציבות הנצחית הנובעת ממנה.

הסכם אברהם ועירו של אברהם

ואם כבר הזכרנו עולם סואן - נראה כי העולם כיום חווה סוג של ערעור מוסדות הארץ בדומה למה שהיה במבול. החל בבחירות בארצות הברית עם ההבדלים הקוטביים שיש שם בין הצדדים, המהומות והאנטישמיות, עד לפוליטיקה הישראלית בה כולם ששים אלי קרב, ומעבר לכל אלו, כמומן - מגפת הקורונה.

ועדיין, עם כל הבלגן שמסביב - ישנה קרן אור אחת, אשר בוהקת בתוך כל אותה מציאות, והיא היחסים הדיפלומטיים ההולכים ונרקמים בין ישראל לבין מדינות ערב שבאזור, ובתוכן איחוד האמירויות, בחריין ומדינות נוספות. יפה עשה מי שהעניק להם את השם 'הסכם אברהם' - שם אשר מציין את אביהם של בני ישראל ובני ישמעאל. דווקא בחברון קרה הדבר, כאשר יצחק וישמעאל הגיעו יחדיו על-מנת לקבור את אביהם המשותף אברהם ולחלוק לו כבוד אחרון - ובאותו מעמד חזר בתשובה ישמעאל, אולי אבי האומה הערבית.

העיר חברון - עירו של אברהם, ומצבת קבורתה השוכנת בתוכה, יכולת להפוך למוקד מפגש עבור כל אוהביה של אברהם ההולכים בדרכו שהנחיל - לעבוד את הא-ל היחיד לבדו. בקרב, בעזרת ה', יבואו כל בניו של אברהם - בניו הפיזיים כמו גם אלו הרחוקים - כולם יחדיו יבואו לחברון על-מנת למצוא בסיס משותף ולהתקדם יחדיו לעבר שלום ושגשוג.

אך עד שזה יקרה, עם ישראל ימשיך לעמוד איתנו ולהגן על מערת המכפלה, מקום קבורת האבות והאימהות, אשר היא המגינה עלינו בצוק העתים, כפי שתיבת נח הגנה על העולם בשעתה.

אולם אותה יציבות וקביעות המיוצגות על-ידי מערת המכפלה עומדות בניגוד ניכר לעין למציאות הפוליטית והחברתית הסוערת, אשר עוטפת את אותה מערה. מאז חורבן בית שני, היה האתר תחת שלטון הרומאים, הביזנטים, הערבים, הצלבנים, הממלוכים, הטורקים, הבריטים והירדנים. על-אף כל זאת, היהודים וכל ההולכים בדרכו אברהם נהרו

למערה תחת כל שלטון ותחת כל התנאים המשתנים, ותמיד מצאו במקום נחמה ועוצמה אינסופית, אשר עמדה להם ברגעים הקשים ביותר.

שניים שניים

בדומה לתיבת נח, מערת המכפלה גם היא משמשת מקום בו ערך המשפחה מקבל את ביטויו המובהק. "שניים שניים", "זכר ונקבה" נכנסו החיות לתיבה ויצאו ממנה. גם מערת המכפלה, בדומה לכך, היא מקום מנוחתם של הזוגות - אברהם ושרה, יצחק ורבקה, יעקב ולאה, אשר באו יחדיו כמשפחה על-מנת להוליד אומה.

הקשר המשפחתי, קשרי האהבה וערכי השבת -

כאשר הציף המבול את הארץ, לא נותרו בחיים אלא נח ואשר איתו בתבה. הם נשארו מוגנים בשל חמיו של ה', אשר נח מצא חן בעיניו. תיבת נח הפכה בשל כך לסמל של מקום מוגן בתוך עולם בלתי-יציב. אולם אותה תיבה עצמה כבר אבדה לאנושות, ואף מלכתחילה היא לא נועדה להיות מקום עליה לרגל.

תיבת נח ומערת המכפלה

בדומה לתיבת נח, מערת המכפלה גם היא מהווה מקום מקלט מפני תהפוכותיו של עולמנו הסוער. אך בניגוד לתיבה, המכפלה נותרה כמקום מוחשי שניתן לבקר בו - מקום אשר מעורר בקרב מבקריו תחושה של יציבות וקביעות בתוך עולמנו הסואן, בהיותנו יצורים שהקיום שלהם הוא בר-חלוף. המערה זכתה לכך עקב העובדה, שהאבות והאימהות מהווים עוגן קבוע ויציב בתוך עולם בו גישות וערכים משתנים כל הזמן. הבטחת הא-ל לאבות מהווה מוטיב חוזר ויסודי בתורה, והיא מורה על קשר בל-ינתק.

טביעת החותם הנצחית של האבות והאימהות - היא הכוח העומד מאחורי תחושת השלום והיציבות היונקת ממערת המכפלה.

יתר על כן, המבנה של מערת המכפלה לכשעצמו משדר תחושה של קביעות. בניגוד למבנים אחרים מאותה תקופה, מבנה ההנצחה ההרודיאני אשר עומד על גבי מצבות האבות והאימהות לא נחרב מעולם. אמנם נערכו בו שינויים ותוספות, אך המבנה הבסיסי נותר כשהיה.

מצבת זיכרון שלא נפלה מעולם

הבניין ההרודיאני השוכן מעל מצבות האבות והאימהות הוא הבניין העתיק ביותר בעולם שעדיין עומד ואשר באופן רציף מאז הקמתו משרת את מטרותו המקוריות - מתן הכבוד הראוי למייסדי המוסד המונותאיסטי ולמשפחה הראשונה שממנה נוצר העם היהודי.

הכל בס"ד

מזל טוב! יש לכם ארוע?

כולם כבר תרמו לנו- לסנהג סעודת עניים תירמו ותזכו וגם תשמחו

קרן הצדיק ע"ש רבי אריה לוי זצ"ל
שע"י תנועת מחשבת הדור
התרומות לעמותה מוכרות למס
052-5100090 | 02- 6513111

הפעילות בהמלצת הרה"ג אריה שטרן שליט"א
הרה"ג דב ליאור שליט"א הרה"ג חיים דרוקמן שליט"א

הנהלה ראשית: אליעזר הלוי 14 קרית משה ירושלים
התורמים יקבלו מצוה וגם מנגנים ברכת האורה לחלק בארוע
וגם פרודוקציה - ציור רבי אריה לוי זצ"ל מסילות הספר.

מייסודה של הסתדרות הפועל המזרחי בא"י

// מו"ל צמח צמח צמחי חזרה (ניר) // בנייה גל אורן לרנר BSR // הוצאת העלון בתמיכת משרד החינוך
// עורך: שי סימיובסקי - מכון צומת, טל: 0523121097 // עורך משנה: אלנתן זכריה - מועצת יש"ע
// עיצוב: סטודיו גל אורן לרנר
// לפרסום מודעות: 054-9000871 // הפצה: 'מקור ראשון', יוסי: 052-8908518

העלון לעילוי נשמת הרב ישראל רוזן זצ"ל, מייסד מכון צומת

זמני כניסת ויציאת שבת חיי שרה

שבת מברכים
מולד חודש כסלו, המולד יהיה
ביום ראשון 22 שעות 1271 חלקים

גולן 16:12
17:15

חיפה 16:12
17:17

תל אביב 16:21
17:19

ירושלים 16:05
17:17

באר שבע 16:24
17:20

אילת 16:15
17:22

BARKAN VINEYARDS
היקב הישראלי המעטיר ביותר
בתחומי יין בינלאומיים

2

1

4

3

הקשיים שעמדו בדרכם ועל סיפורו של היישוב שעבר דרך ארוכה עד הפיכתו למועצה מקומית בישראל המונה אלפי תושבים. ראש מועצת בית אל **שי אלון**: "הערב הזה מהווה גאווה גדולה לבית אל. חשוב להזכיר ולזכור את ההקרבה שעשו אנשים כדי להפוך את הגבעות השוממות ליישובים פורחים. ההתיישבות ברוך ה' צוברת קילומטראז' ורצה קדימה אך מסירות הנפש למען המשך בניין הארץ עדיין לא תמה. אין מודל לחיקוי יותר טוב מדור המייסדים הנפלא של בית אל". מנהל המתנס "יוסי קרסנטי": "המשפחות הוותיקות שבזכותן אנו חיים כאן ברמת חיים גבוהה וביישוב פורח ומתפתח יגיעו לספר לנו על ימים בהם לגור בבית אל הייתה משימה מאתגרת יותר. זאת הזדמנות לעשות כבוד לאלו שבזכות ההקרבה והאמונה שלהם הצלחנו להגשים חלום של דורות".

4 סיפורי עלייה במסגרת שבוע העלייה שהתקיים בשבוע שעבר במערכת החינוך, בו מוקירים את מי שעלו לארץ במהלך השנים, בחרו באולפנת אמית להבה קדומים להצדיע לעולים החדשים באופן אישי ופתחו בפרויקט 'אמץ עולה'. מי שעומדת מאחורי המיזם, היא **מעין מימון** - הרכזת החברתית באולפנה שחזרה משליחות לפני שנה, והיה חשוב לה להפוך את שבוע העליות למשמעותי עוד יותר. כל קבוצה של 3-4 בנות קיבלה שם של עולה חדשה: עולות עם משפחה, עולות מפרויקט נעל"ה, מתגייסות לצה"ל וכדומה. הבנות יצרו קשר, תאמו זמן מפגש, כתבו שאלות שמעניינות אותן. כך נוצרו עשרות שיחות 'סלון' אישיות של בנות השכבה עם מגוון עולות. בסיום הפרויקט בחרה כל קבוצה דרך להודות לעולה לפני שבת. חלק מהתלמידות בחרו לשלוח פרחים ויש שהיו יצירתיות יותר ויצרו קשרים עם בני הישוב בו מתגוררות העולות ופינקו בעוגה לשבת ויש אף שהגדילו לעשות והגיעו לביקור אישי עם צ'ופר. מיותר לציין כי העולות התרגשו מאוד.

לסלילת כביש עוקף אל-ערוב כחלק מתוכנית האב לתחבורה שמקדמת מועצת יש"ע, אשר מטרתה היא שיפור תשתיות הכבישים בכל אזור יהודה, שומרון ובקעת הירדן. הכביש, אשר יחבר בין מרכז גוש עציון וצפון הר חברון-קריית ארבע, יעקוף את הכפרים אל-ערוב ובית-אומר ויאפשר לנוסעים בדרך לנוע בצורה בטיחותית ונוחה. הכביש החדש ישפר את הרמה התשתיתית של הדרך, ישפר את חווית הנסיעה ויפחית את עומסי התנועה לכלל האוכלוסיות המתגוררות באזור. פרויקט הכבישים העוקפים הוא חלק מתוכנית הפיתוח לתחבורה אשר מקדמת מועצת יש"ע בשנים האחרונות יחד עם משרד התחבורה, משרד ראש הממשלה, משרד הביטחון, משרד האוצר והמנהל האזרחי. יו"ר מועצת יש"ע **דוד אלחיני**: "בשנים האחרונות אנחנו עובדים באופן יומיומי כדי לקדם את תכנית האב לתחבורה, יחד עם עוד תוכניות נוספות, למען קידום ההתיישבות הישראלית ביהודה, שומרון ובקעת הירדן. התושבים באזור הינם שווי זכויות לכל התושבים במדינת ישראל וזאת המשימה שהוטלה עלינו - לקדם את אזור למען התושבים". ראש המועצה האזורית גוש עציון **שלמה נאמן**: "בשטחה טובה העבודות על ביצוע כביש לב יהודה יוצאות לדרך, אנו מברכים על המהלך החשוב במסגרתו גם יוסדר וירומזר צומת הגוש, ישודרגו התשתיות ותשופר התחבורה. לשמחתנו, מלאכת התכנון עוברת מהכוח אל הפועל ובעזרת ה' נראה בקרוב את הכביש החדש". ראש המועצה המקומית קרית ארבע חברון **אליהו ליבמן**: "זוהי אבן דרך לחיזוק ההתיישבות היהודית ביהודה. כביש העוקף חשוב מכמה סיבות גם ביטחוניות, וגם בטיחותיות. אני רוצה לברך את ראש הממשלה ואת משרד התחבורה על התכנון והתחלת הביצוע בטוח".

3 חוגים בבית אל היישוב בית אל חגג במוצאי השבת האחרונה יום הולדת 43 לעלייתו לקרקע. ותיקי היישוב התייצבו בשידור חי מול המצלמה על מנת לשאת את הדור הצעיר בסיפורים על ההרפתקאות

1 נוסעים קדימה שרת התחבורה **מירי רגב** הציגה השבוע את תוכנית האב לתחבורה במרחב יהודה, שומרון ובקעת הירדן בפני ראשי מועצת יש"ע וראש המנהל האזרחי. התוכנית נועדה לגבש חזון תחבורתי מקיף למרחב, שיתמוך בפיתוח הכלכלי והחברתי וישפר את איכות החיים של התושבים באזור. התוכנית מציגה לראשונה תפיסה כוללת לפיתוח ושדרוג תשתית הדרכים במרחב, בדגש על הבטיחות ועל התחבורה הציבורית, לרווחת כלל משתמשי הדרך והאוכלוסיות באזור. על התוכנית, שקודמה בשיתוף מועצת יש"ע, עמלו מספר צוותים מקצועיים במשרד התחבורה, בהובלת צוות תוכנית אב לתחבורה בירושלים. במסגרת התוכנית הציגה השרה מספר פרויקטים תחבורתיים משמעותיים המשולבים בתוכנית. בין הפרויקטים כביש אורך חדש, 80, שיכלול מקטעים מכבישים קיימים שישודרגו וכן מקטעים חדשים. כמו כן יוקמו וישודרגו כבישי רוחב במרחב, ביניהם כביש רוחב שיחבר את כביש 80 החדש לכביש 90. בין היתר מדובר בפרויקטים בכביש 60, בהם עוקף חווארה, עוקף בית-אומר ואל-ערוב; שדרוג והרחבת כביש 55 מכביש 6 עד כביש 60; שיקוע קלנדיה; כביש 505 אריאל - תפוח; ועוד. השרה **רגב אמרה**: "אני גאה להציג היום את תוצריו של התהליך המקצועי המעמיק שנעשה במשרדנו, ואשר מציג לראשונה חזון הוליסטי לכל תחומי התחבורה, ותומך בתוכניות הפיתוח העתידיות של האזור. אני שמחה לציין כי התוכנית נוצרה בשיתוף פעולה פורה בין השלטון המרכזי והמנהיגות המקומית, תוך ראייה כוללת המשלבת יעדים לאומיים עם צרכים מקומיים". יו"ר מועצת יש"ע **דוד אלחיני** אמר לשרה בדיון: "מרגש לראות, לאחר 53 שנות התיישבות, את תוכנית האב לתחבורה ביהודה, שומרון ובקעת הירדן. נפלה בחלקך הזכות להפעיל את התוכנית הזאת שאם הייתה מבוצעת לפני 10 שנים, הייתה מביאה לכך שהיום ביהודה ושומרון היו גרים מיליון ישראלים".

2 מתחברים לירושלים בתוך כך, החלו העבודות